

Література

1. Закон України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» від 13.04.2020 р. № 554-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text>.
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» від 17.06.2020 р. № 711-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>.
3. Дорош Й. М., Тарнопольський А. В., Маланчук В. М. Особливості формування баз геопросторових даних при розробленні комплексних планів просторового розвитку громад. *Землевпорядний вісник*. 2022. № 8. С. 28–34.
4. Територіально-просторове планування землекористування: навч. посібник / А. М.Третяк, В. М. Третяк, Т. М. Прядка, Н. А. Третяк; за ред. А. М. Третяка. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. 168 с.
5. Лященко, А., Черін, А. Архітектура, функціональна модель та засоби реалізації геопорталів містобудівного кадастру. *Містобудування та територіальне планування* 2019. № 71. С. 246–260. DOI: <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2019.71.246-260>.
6. Пендзей Л. П. Формування та інституційне забезпечення ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2015. № 4. С. 82–90.

ОСОБЛИВОСТІ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ФЕРМЕРСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ ЗЕМЕЛЬ ЗАПАСУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Самосій О. В., асистент
Поліський національний університет
м. Житомир, Україна

Україна в економічному плані є аграрною державою. Сільське господарство відіграє важливу роль у житті суспільства, оскільки є однією з провідних галузей нашої економіки. Саме тому землі сільськогосподарського призначення мають найвищу пріоритетність використання [6]. Через нераціональне їх використання землевласниками чи землекористувачами досить часто спостерігається зниження якості земель, зокрема і родючості ґрунту. Гумус не є сталим показником. Він фактично залежить від особливостей використання земель у сільському господарстві [1]. Відповідно до законодавства України землекористувачі мають підтримувати бездефіцитний баланс гумусу. Основними способами досягти цього є: внесення мінеральних та органічних добрив, впровадження оптимальних для території сівозмін та в цілому раціональне використання земельних ресурсів.

Рациональне використання та управління земельними ресурсами регулюються низкою законів, підзаконно-нормативних актів тощо. Найважливішими з них є Земельний кодекс, Закон України "Про землеустрій" і Закон України «Про форми власності на землю» [2–5].

Метою дослідження була розробка проекту відведення земельної ділянки фермерському з врахуванням особливостей території його розташування.

У сільськогосподарських підприємствах за первинні одиниці прийнято поле або ділянка, які обмежені природними або штучними кордонами (межами, дорогами, лісовими смугами, каналами та ін.).

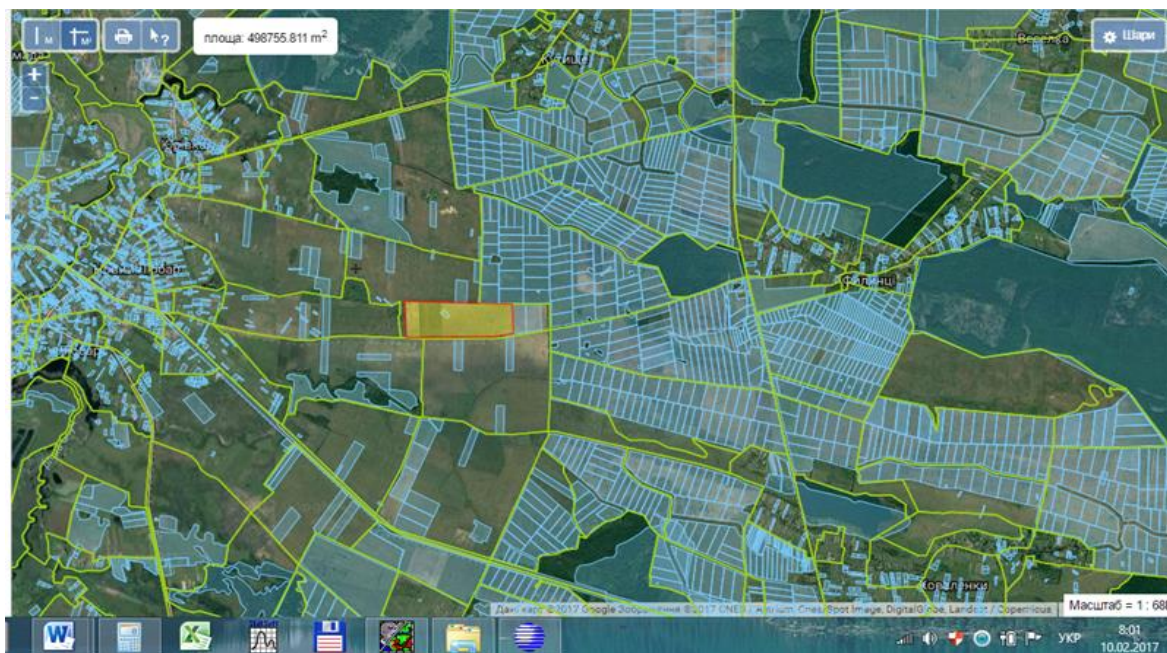

Рис. 1. Схема розташування земельної ділянки фермерського господарства

Фермерське господарство створене за рахунок земель запасу Юріївського старостинського округу на території Любарської територіальної громади Житомирської області.

Під час виділення полів були враховані природні чинники, а також можливості використання сільськогосподарської техніки. На виділеній земельній ділянці обмежень щодо екологічних чинників не встановлено, земельна ділянка має однакові природні ознаки та однакову характеристику, тому поля проектували правильної форми, з агротехнічно-необхідною довжиною поля.

Спочатку були вивчені і проаналізовані матеріали попереднього погодження місця розташування земельної ділянки, документи та графічні матеріали, що обґрунтовують розмір запроєктованої до відведення земельної ділянки.

Наступним етапом було виготовлення плану відведення земельної ділянки. Був визначений склад угідь запроєктованої до відведення земельної ділянки та вирахування їх площ. Земельна ділянка складається з ріллі площею 51,96 га. Вирахували площу земельної ділянки, що запроєктована до відведення

в розрізі угідь та землекористувачів, за рахунок яких відводиться земельна ділянка. Складена експлікація в розрізі землекористувачів по угіддях.

Відповідно до проекту відведення запроєктовані чотири поля. Поля №1, №2 та №3 мають правильну прямокутну форму із співвідношенням сторін 1:1,5, а поле №4 – форму трапеції. Така конфігурація дозволяє скоротити витрати на холості заїзди і повороти при поздовжніх роботах. Поле №1, №2 складається із двох типів ґрунтів, 37ґ та 37в, а поле №3 та №4 – із одного типу – 37 в. Всі поля мають однаковий гранулометричний склад та однакову величину балансу родючості (рис. 2).

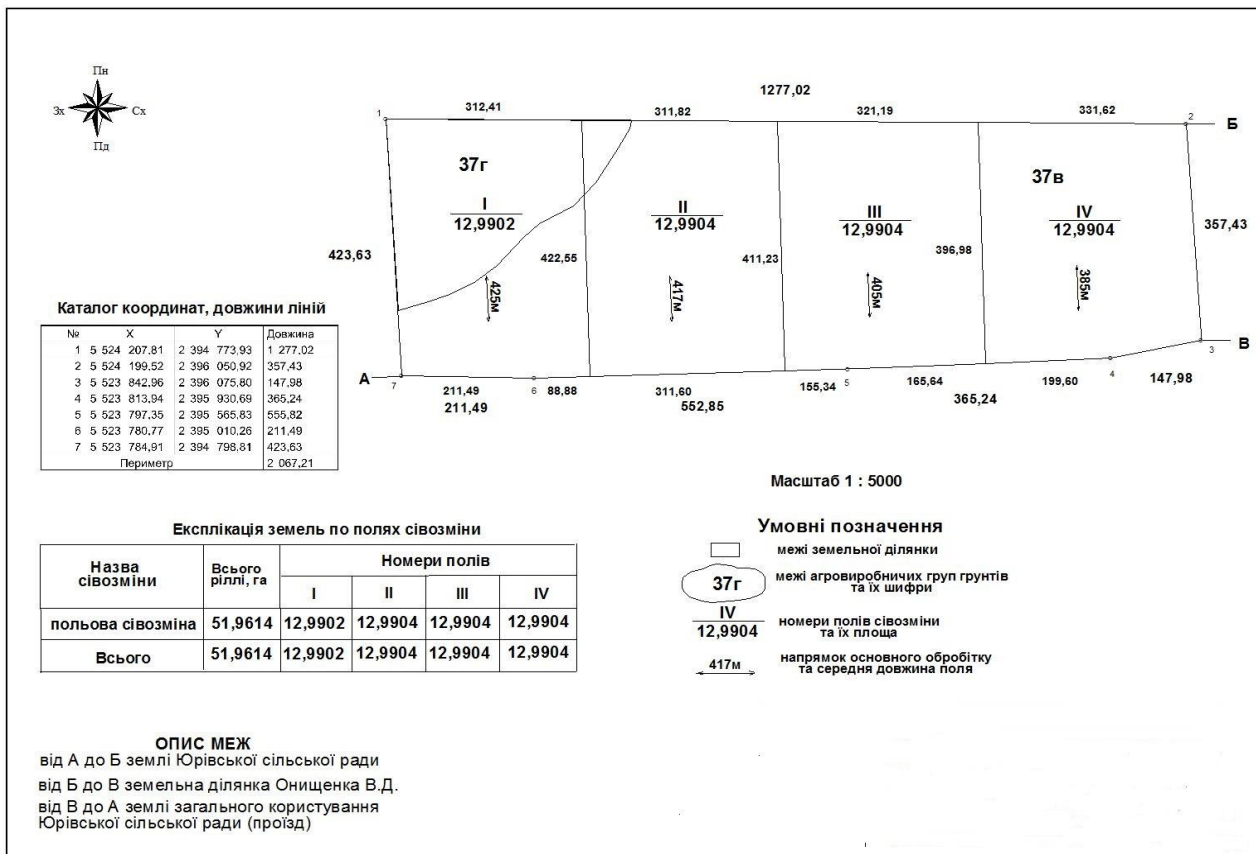

Рис. 2. План організації території сівозміни фермерського господарства

Була запроєктована чотирьохпільна сівозміна з наступним чергуванням культур:

1. пшениця озима
2. соя
3. кукурудза
4. овес

Також складена відповідна ротаційна таблиця, в якій визначено чергування культур за період ротації сівозміни, тобто періоду, під час якого культури проходять через кожне поле в послідовності, яка встановлена схемою чергування культур (табл. 1).

Ротаційна таблиця фермерського господарства

Номер поля	2026	2027	2028	2029
1	пшениця озима	соя	кукурудза на зерно	овес
2	соя	кукурудза на зерно	овес	пшениця озима
3	кукурудза на зерно	овес	пшениця озима	соя
4	овес	пшениця озима	соя	кукурудза на зерно

В результаті перенесення проекту внутрішньогосподарського землеустрою в натуру будуть створенні сприятливі організаційно-територіальні і виробничі умови для раціональної організації виробництва фермерського господарства в цілому, а також високопродуктивного використання земель територіальної громади, впровадження науково обґрунтованої сівоzmіни, і, зрештою, для одержання високих урожаїв при одночасному підвищенні родючості ґрунту й рентабельності господарства.

Література

1. Балюк С. А., Носко Б. С., Скрильник Є. В. Сучасні проблеми біоло-гічної деградації чорноземів і способи збереження їх родючості. *Вісник аграрної науки*. 2016. С. 11–17.
2. Про державний контроль за використанням та охороною земель: закон України від 16.09.2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15#Text>.
3. Про землеустрій: закон України від 05.11.2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.
4. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв): закон України від 5.07.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/899-15#Text>.
5. Порядок розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівоzmіни та впорядкування угідь [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
6. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: *Теоретичні основи і територіальний землеустрій*: навч. посібник. К.: Вища освіта, 2006. 528 с.